

Plan för trygghetsskapande arbete

Förskolan Dragspelet

Läsåret 2021/2022

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid.....	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier.....	3
1.2.5	Kränkande behandling	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder.....	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder	4
5	Åtgärder.....	5
6	Planerad uppföljning och utvärdering	6
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier	6
8	Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda	8

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för förskolan Dragspelets ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På Dragspelet har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, Dragspelets plan för trygghetsskapande arbete”.

1.1 Planens giltighetstid

Dragspelets plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med 2021-09-01 till 2022-08-31

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

2 Arbetet under föregående läsår

Under Coronapandemin så har vi på förskolan Dragspelet valt att ha helt stängda dörrar, vilket innebär att vårdnadshavarna inte har fått komma in på förskolan. För att minska större folksamlingar i t.ex. hallarna/entréer för smittorisk.

Under föregående läsår har vi arbetat kring kommunikation mellan pedagog-vårdnadshavare-barn. För att vi tillsammans ska hindra smittspridningen samt att barnen får en trygg dag på förskolan genom att vi pedagoger håller oss friska och kan vara på plats.

Det har varit viktigt för oss att ha samma vikarier som sedan kan vara på hela förskolan så barnen blir trygga, tack vare att dom känner personen (vikarien) i fråga. Samt att vi minskar smittspridningen även där.

I den dagliga verksamheten lyfter vi fram tankar och saker som händer/hänt under dagen. Där får barnen möjlighet att uttrycka sina tankar och känslor inför moment som har gjort dem ledsna eller kränkta av något slag. Vi pedagoger tar fram material som filmer, böcker, skapande material, gruppaktivitet i mindre grupper för att främja dessa beteenden. Hur man är en bra kompis/medborgare i samhället.

3 Undersökning av risker och hinder

- Både barn och vuxna ska känna sig välkomnande och trygga på förskolan. Ingen ska behöva känna oro eller rädsla. Barn och vuxna ska förstå och respektera varandras likheter/olikheter och deras åsikter.
- Barnen ska få möjlighet att utveckla sina förmågor och intressen utan att vara begränsade av stereotypa könsroller. Miljön och materialet på förskolan är utforskningsbart och varierat för att motverka stereotypa könsmönster. Alla barn får möjlighet att upptäcka och öppna för olikheter.
- Förskolan ska inte präglas av traditionella könsmönster. Barnen ska alltså inte känna eller uppleva att det finns förväntningar på hur/vad de ska leka med, hur de ska agera eller hur de ska klä sig.
- Alla barn ska ha lika stort inflytande och möjlighet att ta plats i verksamheten. Vi förhåller oss och bemöter barnen utifrån den individ hon/han/hen är.
- Vi har sett att toalett och blöjbyten lätt kan bli en utsatt situation där barnen kan hamna i en kränkande eller utsatt situation. (Se en analys och åtgärdsplan längre ner kring detta).

4 Analys av orsaker till risker och hinder

Vi ser hinder och risker när det är för stora barngrupper och mycket personalbortfall pga. covid-19. Då vi inte alltid kan få in vikarier så märker vi mer tydligt hur riskerna för diskriminering och kränkande behandling kan uppstå.

I och med att barngrupperna blivit större så har vi fått ändra våra förhållningssätt och rutiner genom en tydligare struktur.

Vi har sett att vårdnadshavarna inte använder sig av tempus för schemaläggning vilket då gör det svårt för oss på förskolan att planera personalomsättningen. Vi har märkt att vårdnadshavarna inte förstår allvaret i varför man bör använda sig av tempus eller höra av sig vid frånvaro/ledighet/komma tillbaka efter sjukdom och ledighet till förskolan.

5 Åtgärder

Vi arbetar aktivt med pedagogernas förhållningssätt i strukturer och rutiner parallellt med vårt systematiska kvalitetsarbete samt samtal i vardagen så att varje barn får uttrycka sina åsikter och bli sedda för den hon/han/hen är. Vi är noga med hur vi fördelar vår uppmärksamhet och på vilket sätt vi väljer att uttrycka oss på. Vi använder oss även av så mycket könsneutralt material som möjligt. Detta är något vi redan jobbar med i våra systematiska kvalitets arbete varje månad. Men även något som vi känner behöver lyftas i denna plan.

Könstereotypa roller och traditionella könsmonster: Alla barn ska ges samma möjlighet att utmanas och ha möjlighet att delta i olika aktiviteter på förskolan. Alla barn ska få leka med alla leksaker förskolan har att erbjuda. Hinderbanan och klätterställning är inte bara till för pojkarna på förskolan och pyssel för tjejerna. Detta är mönster vi jobbar med för att bryta. Vi jobbar och samtalar om normkreativitet tillsammans med barnen.

Som exempel accepterar vi inte kommentarer som "han slår dig för att han är kär i dig" för att man hamnar i en konflikt. Vi har även hört kommentarer där barnen säger till varandra "jag tänker inte leka med dig för du äter gris". Vilket i sin tur är en kränkande handling mot sina kompisar.

- Toalett/blöjbyten: Vi behöver göra tydligare rutiner kring toaletsituationerna på förskolan så inget barn ska känna att någon kompis står och tittar exempelvis.

Här jobbar vi med barnens självkänsla att våga säga ifrån och att de får en förståelse för att dom själva bestämmer över sin egen kropp. Vi som pedagoger frågar barnen "är det okej om jag torkar dig nu?" eller "är det okej att jag byter din blöja?". Detta är ett mål vi har att genomföra under kommande år och som vi känner är viktigt att lyfta. Vi tänker oss att en trygghetsvandring tillsammans med barnen kan väcka dessa tankar och få igång hur vi tillsammans ska jobba för att alla ska känna sig trygga med toalett/blöj situationer under dagen.

- Vi ser att vi på Dragspelet behöver jobba mer med vårdnadshavarnas samverkan med förskolan i de digitala verktygen som vi använder oss av. Exempelvis unikum, tempus och andra viktiga digitala forum. För då kan även vårdnadshavarna ta del av planen för trygghetsskapande arbete.
- Ett kommande mål under hösten 2021 och våren 2022 är att vi vill få kontakt med BVC och socialtjänsten för att få till ett samarbete mellan de olika instanserna.
- Kultur, religion och språket: Detta är något vi känt av extra mycket under pandemin vi lever i just nu. Vi har sett att under det senaste året har vi haft en stor majoritet av barn i våra barngrupper som inte har svenska som första språk. Vi har märkt att vi kommer behöva jobba mer kring kommunikation med vårdnadshavare.

Detta är ett av våra största arbeten/mål på förskolan Dragspelet då vi har stor majoritet av vårdnadshavare med annan kultur och som inte har det svenska språket och förkunskaper av vad en förskola innebär. Genom detta kommer vi tillsammans med BVC och socialtjänsten samt ledningen att bearbeta fram en gemensam plan.

- Tempus/närvaro: Vi fortsätter med vårt arbete att få vårdnadshavarna att ta sig an tempus. Vi tänker att när vi har fått en kontakt med socialtjänsten och BVC ska kunna komma fram till hur vi på bästa sätt förbereder vårdnadshavarna om varför förskolan finns och hur den fungerar.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Under APT:n som vi har en gång per månad så reviderar vi planen för trygghetsskapande arbete i förskolan. När vi har hittat saker som vi pedagoger känner behöver ändras/läggas till så lägger vi in det med en annan färg för att kunna se vilka tillägg vi gör.

Vi lyfter planen för trygghetsskapande arbete på samlingarna tillsammans med barnen och väcker barnens tankar kring den och reflekterar tillsammans. Reflektionen vi har tillsammans med barnen plockar vi sedan med oss när vi följer upp planen.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Förskolan ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. I detta avsnitt ska en redogörelse göras för skolans aktuella riktlinjer och rutiner.

Det ska även finnas en beskrivning av för när och på vilket sätt föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats samt för hur och när de aktuella riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

Brandbergens ställningstagande

Det ligger ett gemensamt ansvar både på medarbetare och chef att arbetsmiljön är fri från trakasserier och sexuella trakasserier. Chef ska agera för att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat och vara ett föredöme för sina medarbetare.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet (känna sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad) utifrån tillhörighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet och/eller personliga integritet genom verbalt, icke verbalt eller fysiskt agerande. Det kan t.ex. handla om skämt, ovälkomna kommentarer eller komplimanger, närgångna blickar och inbjudningar, anspelningar eller ovälkommen beröring. Det är den som är utsatt som avgör om beteendet är ovälkommet eller inte.

Förebyggande:

- Planen för trygghetsskapande arbete levandegörs och bearbetas kontinuerligt under läsåret.
- Regelbundet undersöka fysiska platser där deltagarna i verksamheten interagerar.
- Ha återkommande samtal med barn och eventuella vårdnadshavare.
- Bedriva ett förebyggande arbete där könsstruktur och stereotyper som sätter krav och förväntningar på individens beteende bryts ner.
- Arbeta medvetet på förskolan med integritet, rätten till sin kropp och sin egen känsla. Detta arbete sker aktivt både i arrangerade situationer och i förskolans vardagliga verksamhet.

Åtgärder som vidtas om en situation uppstår:

1. Personalen på förskolan har anmälningsskyldighet. Den innebär att pedagoger som får kännedom om en situation där barn eller vuxen upplevt, eller upplever sig, utsatt för trakasserier eller kränkningar i samband med verksamheten, är skyldiga att informera närmaste chef.
2. Närmaste chef tar reda på mer information om den uppkomna situationen. I de fall en utredning startas innebär det att en anmälan görs i DF Respons. Vilket innebär att en undersökning startas. Om den berörda situationen involverar en pedagog, kontaktar närmaste chef även HR. Beroende på utredningens utfall vidtas relevanta kortsiktiga och långsiktiga åtgärder samt en uppdatering av det förebyggande arbetet görs.

Uppföljning av riktlinjer och rutiner:

Riktlinjer och rutiner följs upp kontinuerligt under hela läsåret och det görs en halvårsavstämning i anslutning till årsskiftet. Genom en levande dialog på respektive förskola kring riktlinjer och rutiner, utformas en ny plan under vårterminen inför kommande läsår.

8 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Vårdnadshavarna blir erbjudna ett utvecklingsamtal en gång per år, där vårdnadshavare får möjlighet att diskutera barnets utveckling och trivsel på förskolan. Genom unikum där föräldrarna får information om vad som händer på förskolan. Detta sker även muntligt vid hämtning och lämning.

Planen för trygghetsskapande arbete finns tillgänglig för vårdnadshavare på hemsidan, Unikum och på barnets avdelning. Detta är något som vårdnadshavarna får reda på vid första inskolningssamtalet.

Varje år får föräldrarna möjlighet att fylla i en föräldraenkät om hur deras barn trivs på förskolan, den sker nu för tiden digitalt men vi påminner vårdnadshavarna att det är viktigt att de svarar på denna.

Under covid-19 pandemin har vi på Dragspelet valt att ha låsta dörrar. Då är det nu extra viktigt att samverkan mellan vårdnadshavarna och pedagogerna fungerar då vi är utomhus. Vårdnadshavarna behöver komma in på gården för att samtala med barnets pedagoger om hur dagen har varit eller om något annat har uppstått. Här har vi även belyst hur viktigt det är för oss att vårdnadshavarna har lagt in ett korrekt schema i tempus för dagen då vi lättare kan följa våra strukturer och dela upp oss på gården/lämna förskolans gård.